

PROKURATUUR

Kriminaalmenetluse lõpetamise määrus

Koostamise kuupäev ja koht:	01.11.2024.a Haapsalus
Koostaja ametinimetus ja nimi:	Lääne Ringkonnaprokuratuuri abiprokurör Marelle Ulla
Kriminaalasja number:	24257050169
Kuriteo kvalifikatsioon:	Karistusseadustiku § 121 lg 2 p 2 ja § 266 lg 2 p 1
Kahtlustatava/Süüdistatava nimi:	XXX (ik xxx)/
Kuriteo toimepanemise aeg:	23.09.2024

Lääne Ringkonnaprokuratuur menetleb kriminaalasjas nr 24257050169, milles XXX kahtlustatakse KarS § 121 lg 2 p 2 järgi kvalifitseeritava kuriteo, s.o kehalise väärkohtlemise toimepanemises lähisuhtes, mis seisnes selles, et tema 23.09.2024 õhtul ajavahemikul kella 21.00 kuni 21.30 ajal Lääne maakonnas Lääne-Nigula vallas XXX alevikus XXX tänav XXX korteri number XXX esikus tõukas lahus elavat abikaasat XXX vastu esikukapi peegelust, misjärel peegeluks purunes ning kannatanu kukkus maha. Seejärel XXX haaras kannatanu juustest kinni ja raputas. Hetk hiljem haaras XXX uuesti kannatanu XXX juustest, väänas pikali põrandale ja lohistas mööda põrandat ning lõi kannatanut käega. Veidi hiljem tungis XXX last lohutama läinud XXX uuesti kallale, väänates ta põrandale ning lõhkudes kannatanu mobiiltelefoni. Seejärel haaras XXX kannatanu juustes ja lohistas kannatanut mööda põrandat esikust elutoa ukseni ning väänas kannatanut üle diivani ääre. Oma tahtliku tegevusega põhjustas XXX kannatanu XXX füüsilist valu ja vähem kui neli nädalat kestvad tervisekahjustused - vasaku küünarnuki piirkonnas ja vasaku reie tagapinna hematoomid, kriimustused otsmikul, labakätel ja jalgadel, ülahuule limaskestast 0,5 cm haava. Kuriteoga tekitas XXX kannatanu XXX varalise kahju kokku 399,00 eurot, mille moodustab XXX poolt tõukamise tagajärjel katki läinud esikukapi peegelukse maksumus 249,00 eurot ja lõhutud mobiiltelefoni jääkväärtus 150,00 eurot.

Lisaks kahtlustatakse XXX KarS § 266 lg 2 p 1 järgi kvalifitseeritava kuriteo, s.o omavolilise sissetungi toimepanemises elamiseks kasutatavasse ruumi, mis seisnes selles, et 23.09.2024 päeval menetlusega täpselt tuvastamata kellaajal sisenes XXX omavoliliselt ilma XXX loata XXX kuuluvasse lukustamata korterisse aadressil Lääne maakond Lääne-Nigula vald XXX alevik XXX tänav XXX korter number XXX, kus lõhkus ära endast ja XXX maalitud maali ning XXX kuuluva nutikäekella VivaActive 5, põhjustades kuriteoga XXX varalise kahju 192,00 eurot, mille moodustab korteris lõhutud nutikäekella VivaActive 5 jääkväärtus.

KrMS § 202 lg 7 sätestab, et kui kriminaalmenetluse ese on teise astme kuritegu, mille eest karistusseadustiku eriosa ei näe karistusena ette vangistuse alammäära, ja selles kahtlustatava isiku süü ei ole suur ning ta on heastanud või asunud heastama kuriteoga tekitatud kahju ja tasunud kriminaalmenetluse kulud või võtnud endale kohustuse tasuda kulud ning kui kriminaalmenetluse jätkamiseks puudub avalik menetlushuvi, võib prokuratuur kahtlustatava nõusolekul kriminaalmenetluse lõpetada.

Prokurör, vaadanud läbi kriminaalasja materjalid, analüüsinud kuriteo toimepanemise asjaolusid, isikut, tema käitumisviisi, süü suurust, kuriteo olulisust ja raskusastet, leiab, et käesoleval juhul esinevad KrMS § 202 lõigetes 1 ja 7 sätestatud eeldused menetluse lõpetamiseks järgmistel motiividel.

Käesoleval juhul on prokurör seisukohal, et isiku süü ei ole suur. Süü suuruse hindamisel võetakse aluseks KarS-is toodud põhimõtted, eelkõige §-s 57 sätestatu. Arvestatakse isiku panust kuriteo

toimepanemisel, tahtluse või ettevaatamatuse astet, tekitatud kahju liiki ja suurust, isiku vanust ja arusaamisvõimet ning seaduseandja sätestatud karistusraame.

Kahtlustatav on varem kriminaal- ja väärteokorras karistamata isik. Prokuratuuri andmetel ei ole tema suhtes hetkel käimas ühtegi teist kriminaalmenetlust. Samuti ei ole isiku suhtes varem kriminaalmenetlust lõpetatud KrMS § 202 ega leppimisega § 203-1 alusel. Süü suuruse hindamisel tuleb arvestada ka sellega, et kahtlustuses kirjeldatud süüteod on toimunud ühel päeval, seega kahtlustatava puhul ei olnud tegemist korduva käitumismustriga, mis oleks kaasa toonud kannatanute pikemaajalise kahjustamise. Kahtlustatavana ülekuulamisel on XXX avaldanud, et tunnistab end esitatud kahtlustuses süüdi.

KarS § 121 lg 2 p 2 ja § 266 lg 2 p 1 järgi kvalifitseeritavad kuriteod on teise astme kuriteod, mille eest näeb karistusseadustik ette karistusena mõlemal juhul kas rahalise karistuse või vastavalt kuni viieaastase või kuni kolmeaastase vangistuse. Karistusseadustikus sätestatu kohaselt ei ole viidatud kuritegude eest ette nähtud vangistuse alammäära. Karistusraamistiku ulatuse seadmisega annab seadusandja hinnangu sellele, kui kaalukas on õigushüve rikkumine ja kui intensiivset karistusõiguslikku sekkumist on rikkumise korral vajalik rakendada. Et seadusandja on sätestanud laiaulatuslikud karistusraamid antud süüteol, annab see signaali, et vägivallakuriteod võivad olla oma olemuselt ja intensiivsusest väga erinevad. Antud juhtumi puhul ei oleks teoreetiliselt välistatud, et süüdistuse esitamisel võiks kõne alla tulla ka rahalise karistuse kohaldamine, mis on leebeim sanktsioonivorm. Isegi kui mõnda, et antud süütegude eest oleks karistusena vajalik kohaldada vangistust, oleks see tõenäoliselt tingimuslik. Nendel kaalutlustel on võimalik teha järeldus, et kahtlustatava süü ei ole nii suure kaaluga, mis õigustaks tema suhtes kohtulikku karistamist.

Kriminaalmenetluse lõpetamise võimalikkuse üle otsustamisel tuleb arvestada ka asjaoluga, et lõpetamine pole võimalik, kui menetluse jätkamine on vajalik lähtuvalt avalikust menetlushuvist. Avaliku menetlushuvi all tuleb mõista üld- ja eripreventiivseid kaalutlusi.

Avalik menetlushuvi on eripreventiivsete kaalutluste kohaselt olemas siis, kui kriminaalmenetluse lõpetamine ja teo toimepannud isiku karistamisest loobumine võib tingida tema poolt uute süütegude toimepanemise. Seda, kui suur on selline tõenäosus, on võimalik hinnata lähtuvalt isiku varasemast karistusest, menetluse aluseks oleva teo toimepanemise asjaoludest ja teo iseloomust, sealjuures kas tegemist on ühekordse või korduva teoaktiga. Avalik menetlushuvi on üldpreventiivsest aspektist lähtuvalt olemas siis, kui teo toimepanemise viis, valdkond, tagajärjed või samaliigiliste kuritegude suur arv ja ühiskonnaohtlikkus on sellised, et menetluse lõpetamine ja lisakohustuste määramine ei oleks kriminaalpoliitiliselt vastuvõetavad. Avalik menetlushuvi on olemas näiteks sellistel juhtumitel, kui kuritegu on toime pandud elusfääris, mille vastu peab avalikkusel olema eriline usaldus või isiku karistamine on vajalik õiguskorra kaitsmise huvides või kuriteo tõttu puuduvad kannatanul peale kriminaalmenetluse efektiivsed õiguskaitsevahendid. Eeltoetud põhjustel avalik menetlushuvi käesoleva kriminaalmenetluse jätkamiseks esineb seetõttu, et kahtlustatavale etteheidetava kuriteo puhul on tegemist lähisuhtevägivallaga, mida nägi pealt 8-aastane laps. Kriminaalmenetluse lõpetamine ei pruugi eelduslikult olla kooskõlas üldpreventiivsete kaalutlustega. Siiski esinevad prokuröri hinnangul käesoleval juhul erandlikud asjaolud, mille puhul võib järeldada, et avalik menetlushuvi kriminaalmenetluse jätkamiseks on ära langenud.

Tervisekahjustusi põhjustanud lähisuhtevägivald, veel enam alaealise juuresolekul, ei ole mitte mingil viisil vastuvõetav ning selline süütegu vääriks kahtlemata kohtulikku karistamist. Samas on kannatanu prokurörile avaldanud, et ei soovi kahtlustatava karistamist, kahtlustatav on vabandanud nii tema kui lapse ees ning nad on omavahel leppinud, ehkki kooselu enam ei jätku. Eelkõige sooviks ta, et kahtlustatav mõistaks juhtunu tagajärgi ning ta saaks jätkata eraldiseisvalt elu. Kannatanu loobus kriminaalmenetluses ka tsiviilhagi esitamisest, sest kahtlustatavaga on saadud kokkuleppele kuriteoga tekitatud varalise kahju hüvitamises.

Eeltoodust nähtub, et kuritegude toimepanemine ei ole XXX tavapärane käitumisviis ning ta on aru saanud, et mistahes vägivalla kasutamine ei ole aktsepteeritav. XXX etteheidetavate süütegude heastamine ning tema õiguskuulekale käitumisele suunamine on võimalik saavutada muude vahenditega, kui kriminaalkorras karistamisega. Prokurör, hinnanud kohtueelse menetluse käigus kogutud tõendeid ning isiku varasemat ja ka teo toimepanemise järgset käitumist, on seisukohal, et

KarS § 56 lg 1 sätestatud eesmärgi on võimalik saavutada kriminaalmenetluse lõpetamisega ja mõjusate kohustuste määramisega.

Et tegemist on teise astme kuriteoga, isiku süü ei ole suur ja menetluse jätkamiseks puudub avalik menetlushuvi, siis leiab prokurör, et on olemas alused kriminaalmenetluse lõpetamiseks XXX suhtes KrMS § 202 sätteid kohaldades.

Eeltoodu alusel ja juhindudes KrMS § 202 lg 2,7, § 206, § 207 abiprokurör

m ä ä r a s :

1. Lõpetada kriminaalasjas nr 24257050169 menetlus XXX suhtes seoses avaliku menetlushuvi puudumisega.
2. **Määratud kohustuse liik ja määr: XXX on kohustatud**
 - 2.1 mitte kasutama füüsilist vägivalda kannatanu XXX suhtes;
 - 2.2 tegema 80 (kaheksakümmend) tundi üldkasulikku tööd;
 - 2.3 osalema Sotsiaalkindlustusameti vägivallast loobumise tugiliini (VLT) nõustamisel, milleks võtab hiljemalt 15.november 2024 ühendust VLT nõustajaga telefonil 6606077 või e-postiaadressil tugiliin@sotsiaalkindlustusamet.ee (Harju piirkonna nõustaja Roman Krõlov, e-post Roman.Krolov@sotsiaalkindlustusamet.ee, tel 53314308), et leppida kokku nõustamise ajad ja tegevuskava. Nõustamine lõpetatakse VLT nõustaja kinnitusel.
3. Määratud kohustuse täitmise tähtaeg: **01.mai 2025**. Kui isik ei täida määratud tähtaja jooksul talle pandud kohustust, võib prokuratuur kriminaalmenetluse määrusega uuendada.
4. KrMS 4.ptk loetletud tõkendite ja muude kriminaalmenetluse tagamise vahendite tühistamine: ei ole kohaldatud.
5. Asitõendid või äravõetud või konfiskeerimisele kuuluvad objektid: DVD plaat alaealise tunnistaja ülekuulamise salvestisega jätta kriminaalasja juurde
6. KrMS § 206 lõike 2¹ alusel teavitada kriminaalmenetluse lõpetamisest Eesti Kohtuekspertsi Instituuti ja kustutada ABIS-st ja RSBR-st järgmised andmed: EKEI-d ei teavitata, sest 16.10.2024 kogutud andmed ei kuulu kustutamisele
7. Kriminaalmenetluse kulud: puuduvad
8. Vastavalt KrMS § 206 lõikele 2 tuleb kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia viivitamata anda kahtlustatavale ja saata kannatanule, Tallinna vangla Lääne-Harju kriminaalhooldusosakonnale, Sotsiaalkindlustusameti Vägivallast loobumise tugiliinile
9. Kannatanul on õigus vastavalt KrMS § 206 lõikele 3 tutvuda kriminaaltoimikuga kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia saamisest alates kümne päeva jooksul menetluse lõpetanud prokuratuuris. Kui füüsilisest isikust kannatanu ei valda eesti keelt, võib ta kümne päeva jooksul taotleda kriminaalmenetluse lõpetamise määruse sisust arusaamiseks selle teksti tõlkimist emakeelde või keelde, mida ta valdab.

Edasikaebamise kord

Vastavalt KrMS § 207 lõigetele 2 ja 3 võib kannatanu põhistatud kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia saamisest alates kümne päeva jooksul esitada kaebuse Riigiprokuratuurile, mille asukoht on Wismari 7, Tallinn 15188.

Marelle Ulla

Olen menetluse lõpetamise ja määratud kohustustega nõus:

..... (XXX allkiri ja kuupäev)